

Ørland kommune

Postboks 43

7159 BJUGN

Statsforvalteren fraråder dispensasjon fra kommuneplan - etablering av tursti - Ørland 182/1 og 182/80

Statsforvalteren er statens representant i fylket og har flere roller og oppgaver i henhold til plan- og bygningsloven. En viktig oppgave for Statsforvalteren som sektormyndighet, er å gi uttalelser i dispensasjonssaker hvor vi uttaler oss som sektormyndighet innenfor flere fagområder. I tillegg skal Statsforvalteren sikre at kommunale vedtak i plan- og byggesaker er i samsvar med gjeldende lovverk.

Statsforvalteren har som sektormyndighet mottatt ovennevnte sak til uttalelse.

Bakgrunn

Søknaden gjelder etablering av tursti med en bredde på inntil 2,5 meter. Det er ikke oppgitt lengde på stien i oversendelsen fra kommunen.

Dispensasjonsadgangen/plankrav

Plan- og bygningsloven oppstiller krav om å utarbeide reguleringsplan for «større bygge- og anleggstiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn», jf. § 12-1.

Krav om å utarbeide reguleringsplan foreligger når tiltaket i seg selv eller konsekvensene av tiltaket vil medføre vesentlige endringer i det bestående miljø.

Uttalelse fra fagavdelingene

Landbruk

Vi kan ikke se at det i de oversendte dokumentene fremkommer hvor lang den planlagte turstien skal være og hvor mye dyrka jord som vil bli direkte berørt. Det er imidlertid opplyst inntil 2,5 meter bredde, hvilket synes å være betydelig.

Statsforvalteren som landbruksmyndighet viser til det innskjerpede jordvernet og er svært kritisk til en løsning som beslaglegger dyrka jord. Dyrka jord skal primært benyttes til matproduksjon. Under særlige vilkår, og når samfunnsinteresser av stor vekt tilsier det, kan jordvernet måtte vike.

Denne turstien som sådan er opplyst å være et viktig element for friluftslivet i Ørland kommune og karakteriseres som et helsefremmende tiltak. Den kan med bakgrunn i dette vurderes å være en sterk samfunnsinteresse. Men det bør være mulig å legge denne aktuelle strekningen på en slik måte at dyrka jord i aktiv drift ikke berøres.

Selv om stien legges slik at den ikke bygger ned dyrka jord, det vil si i kanten – utenom dyrkajorda – vil den kunne føre til drifts- og miljømessige ulemper for landbruksdriften i området.

Vi **fraråder** at det blir gitt dispensasjon til tursti med den plasseringen som er omsøkt. Vi ber om å bli orientert om vedtak i saken slik at vi kan vurdere å påklage vedtaket.

Klima og miljø

Det søkes om etablering av en inntil to meter bred tursti. Bredden, tillegg til at stien skal gruses, tilsier at det her er snakk om en turvei heller enn sti. Veien skal etableres i et område som er viktig for friluftsliv, og isolert sett er det et positivt tiltak. Turveien kommer imidlertid i konflikt med flere nasjonalt og regionalt viktige naturverdier.

Den omsøkte traseen går gjennom to lokaliteter av naturtypen semi-naturlig eng (sårbar (VU)) på rødlista for naturtyper). Den ene lokaliteten er av høy kvalitet, og den andre har svært lav kvalitet. Videre vil traseen bli lagt inntil lokaliteter av naturtypen kystlynghei (sterkt truet (EN) på rødlista for naturtyper) av moderat kvalitet, og to lokaliteter semi-naturlig eng av lav kvalitet.

Traseen skal legges nært Hovsfjæra dyrefredningsområde, del av Ørland våtmarkssystem som er et Ramsarområde (et område med særlig betydning for våtmarksfugl) Formålet med vernet av Hovsfjæra er å bevare det rike fuglelivet og fuglenes livsmiljø i området, særlig av hensyn til vade- og andefugl. I henhold til forvaltningsplanen for Hovsfjæra dyrefredningsområde kan ferdsel kan være forstyrrende i sårbare perioder for fugl. Det er ikke gjennomført grundige kartlegginger for å vurdere forstyrrelsens effekt på naturmangfoldet i området, men ut fra erfaringsbasert kunnskap om området kan det se ut som om ferdselen i området har ført til at enkelte arter har forsvunnet.

I samarbeid med kommunen og grunneiere er det anlagt sti langs fjæra fra Brekstad til Hovsfjæra, med bruer over Balsneselva og Leirbekken. Brua over Balsneselva går i vernegrensa og brua over Leirbekken ligger 150 m inne i verneområdet. Mye ferdsel på denne stien kan være forstyrrende på fugl i sårbare perioder, som f.eks. hekketid. Et tiltak som kan ha påvirkning inn i et verneområde skal vurderes etter nml. § 49.

Traseen går nært et område som er registrert som yngleområde for oter (sårbar (VU)) på rødlista for arter).

Stien vil kunne føre til forstyrrelse for fugle- og dyrelivet langs stien, og vil kunne føre til direkte inngrep i viktige naturtyper, samt økt slitasje på disse. En sti vil generere ferdsel både på stien og i områder som ligger i tilknytning til stien, og slitasje og forstyrrelse vil ha et større influensområde enn selve stien.

I dag går det en vei ned forbi campingplassen helt fram til stranda. Denne veien er en forlengelse av en statlig sikret turvei, og det vil derfor være mulig å komme seg helt fram til stranda via denne. Påvirkning på naturmangfold, og alternativ plassering av tiltaket må vurderes, jf. nml. §§ 8-12. Kunnskapen om effekten tiltaket kan få er for dårlig, jf. nml. § 8. Føre-var-prinsippet (nml. § 9) kommer til anvendelse da det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkningene på naturmangfold. Tiltaket vil kunne ha negativ effekt på nasjonalt viktig naturmangfold, og det skal derfor tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade. Det vil være svært vanskelig for Statsforvalteren å akseptere en sti eller turveg slik som omsøkt.

På bakgrunn av de store, potensielt negative, effektene av tiltaket, **fraråder** Statsforvalteren som klima- og miljømyndighet at det blir gitt dispensasjon til turveien og vi ber om å få vedtaket tilsendt for å vurdere påklage.

Konklusjon

Statsforvalteren **fraråder** tiltaket som omsøkt, se uttalelser over.

Ved spørsmål til Statsforvalterens uttalelse, ta kontakt med den aktuelle saksbehandler i fagavdeling, se oversikt nedenfor.

Med hilsen

Trude Mathisen (e.f.)
seksjonsleder
Kommunal- og justisavdelingen

Anne Waagø-Hansen
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere:
Klima og miljø: Maria Aastum – 73 19 92 25
Landbruk: Linda S Lilleenget – 74 16 84 27

Kopi til:
Trøndelag fylkeskommune Fylkets hus, Postboks 2560 7735 STEINKJER